

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

**Castro Palao, Fernando de
Lugduni, 1669**

Quibus competat propria, & directa potestas vota irritandi. punct. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

promissa materia proveniens; aliquando est actus iurisdictionis, aliquando dominij. Est autem iurisdictionis tum spiritualis, tum temporalis; spiritualis quando Pontifex, vel Episcopus materiam promissam prohibet, vel aliquid cum illius executione incompatible precipit, temporalis; quando Rex vel Magister iuste precipit aliquid ex quo executio voti redditur impossibilis. Item hæc irritatio seu suspensio est actus dominij, tum propriij tum impropiij; impropiij est; quando horas ob usus quod habet famuli imperandi, illis precipit aliquid executioni voti incompatible; est actus dominij propriij, si is, qui potestatem habet dominatiam nolit votum irritare, sed illud pro tempore suspendere.

4. Sed vnde hæc irritandi potestas ortum habeat, an ex iure Pontificio, an potius ex naturali, difficultate non caret. Aliquis Doctoribus nec contemendis videtur ex iure naturali ortum habere: Sic Sotus lib. 7. de iustitia quest. 3. art. 1. columna 3. Sayro in Clavi Regia lib. 6. cap. 10. num. 7. Petrus de Ledema 2. tom. sum. tract. 10. cap. 7. dub. 2. in 4. 3. Azor. 1. part. lib. 11. cap. 17. quest. 3. Suarez tom. 2. de Relig. lib. 6. de voto c. 6. num. 2. & 3. loquens de potestate parentum in filiorum vota, & cap. 7. a n. 3. loquens de Prælati religioforum tamen concedat ius humanum præscriptisse tempus, in quo possint parentes vota filiorum irritare. Movenur: quia filius naturaliter subditur patri & servus domino, & vxor viro, & religiosus Prælati. At hæc subiectio est radix huius potestatis. Ergo à iure naturali provenit hæc potestas.

Dicendum tamen est ex iure potius positivo quam naturali ortum habere potestatem irritandi. Et quidem si loquamur de potestate irritandi indirecta (hoc est) impediendi executionem materiae promissæ; cum hæc sapienter impediatur ex iurisdictione iure positivo concessa, vel saltem ex dominio iure gentium introducto, manifestum est, non ex iure naturali sed potius ex iure positivo ortum habere; sed quia hoc ius positivum naturale est conforme, & illo positio ius ipsum naturale dicitur, votum manere irritum indirectè seu suspensum; ea ratione dicitur potest, ex iure naturali irritationem provenire. Quod si de irritatione directa & propria loquamur, facile etiam probare possumus ex iure positivo provenire. Discutamus ergo per singulas personas, in quibus locum habet hæc irritatio. Et in primis de religionis; tria vota substantialia religionis ex iure positivo religioforum statum constituunt, redduntque religioforum ita subiectum Prælati, vt nullum votum emittere possit firmum & stabile. Deinde non omnia vota religioforum possunt Prælati regulares irritare; si quidem votum assumendum strictiorem religionem irritare non possunt, *cap. licet de regularibus*, & sicut hoc votum fuit exceptum à potestate dominativa, poterant alia excipi. Pendet ergo ex voluntate Pontificis limitare vel extendere potestatem irritandi vota Superioribus concessam. Ergo hæc potestas ex iure Pontificio oritur. Item de filiisfamilias constat, ius nature non magis dicere puberes subiecti in vota realibus quam in personalibus, neque magis in promissionibus homini factis quam Deo; & tamen vota realia irritari possunt à patre etiam post pubertatem facta, & non personalia; & promissiones pupillorum homini factas, non potest pater irritare, vt in promissione sponsalium contingit; cum tamen votum reale & personale irritare possit. Signum ergo est ex iure positivo hæc provenire potestatem. Et ita in religiosis & filiisfamilias tradit expressè Gabriel Valquez 1. 2. quest. 96. art. 4. disput. 165. cap. 4. num. 29. Lessius de iustitia lib. 2. c. 40. dub. 10. num. 74. Dicunt namque hi Doctores & bene, directam potestatem irritandi à Pontifice ortum habere. Quia ipse Pontifex consuetudine sic declarante statuit, vt religiosi, & filiisfamilias in suis votis tacitam conditionem includerent, si Superior consenserit aut non contradixerit. Postea autem hac conditione naturaliter requiritur in Superioribus potestas ea irritandi, sicut si iuratus tali die peregrinaturum, si Petrus consenserit; ex tua voluntate oritur quod Petrus possit tuum Iuramentum irritum efficere. At ea voluntate & concessione facta naturali iure sequitur in Petro talis potestas. Consentit his Sanchez lib. 4. de voto cap. 24. num. 32. Non feci mentionem de vxoribus, & servis; quia non satis constat eorum vota posse directè irritari, sed solum quatenus præiudicant marito vel domino.

PUNCTVM II.

Quibus competat propria & directæ potestas voti irritandi?

SVM MARI VM.

- 1 De Pontifice proponitur ratio dubitandi.
  - 2 Resolvitur hæc potestatem non habere quatenus talis est.
- Ferd. à Castro. Sum. Mor. Pars III.

- 3 Habet tamen potestatem indirectam.
- 4 Et sit satis fundamento num. 1. adducto.
- 5 Nemo potest sua propria vota irritare neque alteri irritanda committere.

Qualiter potestas directæ & propria irritandi competat Prælati religioforum parentibus respectu filiorum marito respectu vxoris, & domino comparatione serui in sequentibus examinandum est. Nunc de aliis inquirimus in quibus est nonnulla dubitatio.

1. Primò inquiri de Pontifice aliique Ecclesiæ Prælati an gaudeant hac potestate ratione iurisdictionis sibi à Christo concessæ? Non desunt qui affirmant. Quia ad rectam gubernationem Ecclesiæ videtur expedire, vt fideles in suis votis ita Pontifici, aliique Prælati subiciantur, vt secundum eorum beneplacitum obligentur & non aliter. Quia ratione frequenter dicitur in Iuramentis & votis auctoritatem Pontificiam exceptam esse, sed ex hoc modo subiectionis oritur potestas directæ vota irritandi in Prælati respectu religioforum, & in parte respectu filiorum. Ergo etiam in Pontifice aliique Prælati comparatione suorum subditorum debet esse. Item potest Pontifex vota antecederet irritare præscribendo conditiones, quibus non servatis cessat obligatio. Ergo poterit postquam facta sunt; quia eiusdem rationis videtur hæc potestas. Sic Gloss. in cap. quemadmodum de iur. iurando verbo *Conditio*. Metina de sacrorum homi. *Continencia* lib. 5. c. 44. ad finem. *Namas methodo curationis*, 3. p. c. 44. § 41. fine.

2. Sed omnino tenendum est, non posse Pontificem directè vota Christianorum irritare. Quia nullibi habetur, hæc potestatem à Christo datam esse; neque erat regimini Ecclesiæ necessaria, neque conveniens; potius enim decebat fideles liberos relinquere, vt sumiter Deo obligarentur. Siquidem ex hac libertate non impediatur, quin possit Pontifex iusta causa intercedente eos ab obligatione voti per dispensationem eximere, aut illorum executionem per potestatem præceptivam impedire. Non igitur illa potestas erat conveniens, Pontifici concedi facultatem irritandi omnes promissiones hominibus factas. Nihil enim esset firmum & stabile, & ideo tantum certum tradunt. D. Thom. 2. 2. q. 88. art. 12. in corpore, & ibi Caietan. Navarr. c. 12. num. 79. Suarez l. 6. c. 2. num. 3. & sequenti. Azor. l. 1. c. 17. q. 3. Lessius l. 2. c. 40. dub. 13. in fine, num. 81. in 2. editione. Valq. 1. 2. disp. 165. a. 4. Sanch. l. 4. c. 24. num. 18. Bonacin. *disput. 4. q. 2. punct. 7. §. 2. à num. 2. & alij plures apud ipsos.*

Hinc à fortiori constat, non posse alios inferiores Prælatos & multo minus Reges & Principes temporales vota suorum subditorum directè irritare. Quia minore potestate in suos subditos gaudent quam Pontifex. Et ita notatur omnes Doctores relati.

Si verò loquamur de potestate indirecta, quæ ex prohibitione materiae provenit, ea vota fidelium poterit Pontifex irritare, quæ regimini Ecclesiæ obstituerint; quæque de materia specialiter sibi subiecta dispulerint. Quia ratione irritat vota Episcoporum & Clericorum prædicantia muneri sibi commisso. Alia verò nec hoc modo indirectè irritare poterit. Sic aliis relatis docent Suarez l. 6. de voto cap. 2. num. 6. & sequenti. Lessius l. 2. c. 40. dub. 13. fine num. 81. Sanch. lib. 2. cap. 24. num. 19.

Neque obstant fundamenta num. 1. relata. Negamus namque illam potestatem convenientem esse, & concessione Christi vltim fundamentum habere. Auctoritas verò Pontificis in votis & Iuramentis de materia specialiter suæ dispositioni subiecta intelligitur excepta absolute in aliis in ordine ad dispensationem, vel commutationem & sic iusta causa intercedente, ad confirmationem nego Pontificem ex iurisdictione à Christo accepta irritare antecederet fidelium vota directè, sed indirectè irritat statuendo legem præscribentem conditiones necessarias obligationi, quam legem non pro suo arbitrio, sed iusta causa intercedente ferre debet.

3. Secundo dubitatur; an superiores parentes vota subditorum irritare, possint sua propria; aut aliis irritanda committere? Breuiter respondeo cum Sanch. l. 4. de voto cap. 24. n. 60. non posse. Quia nemo potest votum emittere sub conditione sui consensus & beneplaciti; destruit enim hæc conditio strictam voti obligationem. Sed necessario debet emittere sub conditione beneplaciti alterius; sicuti subditi emittunt sub beneplacito suorum superiorum in quo conditione potestas irritandi innitur. Ergo nemo potest sua vota irritare. Neque obstat ea dispensari posse; quia dispensandi potestas iurisdictioni innitur, quam Deus concedere potest superioribus etiam comparatione suorum votorum; ea inquam remittendo, quæ ipsa causa iusta intercedente remiserint.